

Ο κόσμος, ο λαός, οι λαϊκιστές

Θεόδωρος Πάγκαλος

Οι λαϊκιστές καπηλεύονται συστηματικά την έννοια λαός, που κανονικά θα έπρεπε να αποδοθεί με τις λέξεις «κάτοικοι» ή «πληθυσμός» ή το πολύ-πολύ «εκλογικό σώμα», αν περί αυτού πρόκειται. Είναι προφανές ότι, όταν μιλάμε για τον λαό, προϋποθέτουμε ότι κάποιοι είναι έξω από το πλαίσιο που χαράζει αυτή η φορτισμένη λέξη και συγκροτούν μια αντιλαϊκή ομάδα, τους εκμεταλλευτές ή απλοϊκότερα τους εχθρούς του λαού. Βέβαια, συνήθως, μένει απροσδιόριστη η νομιμοποίηση που διαθέτει ο λαϊκιστής, που επικαλείται τον λαό ως φορέα των δικών του αντιλήψεων ή πεποιθήσεων ή καμαρώνει για λαϊκές κινητοποιήσεις, που

δεν έχει ποτέ υποκινήσει ένα κόμμα ή μια παράταξη, αλλά αυθορμήτως δημιουργούνται και διογκώνονται, ως εκ θαύματος, πάντα προς την κατεύθυνση που οι λαϊκιστές δημαγωγοί επιθυμούν.

Βέβαια αυτή η προσέγγιση δεν αντέχει ούτε ένα πεντάλεπτο σε οποιαδήποτε σοβαρή κριτική. Ο «λαός», με την έννοια που χρησιμοποιούν τον όρο οι κάπηλοι, απλούστατα δεν υπάρχει. Ο πληθυσμός μιας οποιαδήποτε χώρας, επομένως και της Ελλάδας, αποτελείται από αλληλοσυμπληρούμενες ομάδες πολιτών, που έχουν πολλές φορές αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα και διαθέτουν ή διαμορφώνουν ποικιλία μορφών οργάνωσης, στάσεων απέναντι στην εξουσία, μορφές κινητικότητας ή αδράνειας, ιδιαίτερες πολιτιστικές αξίες και ευαισθησίες. Οταν ένα επαρκές σύνολο από όσα προαναφέραμε κατευθυνθεί προς την επιδίωξη κοινού πολιτικού αποτελέσματος, τότε έχουμε πολιτικό ρεύμα, πλειοψηφία στο εκλογικό σώμα και σημαντικές αλλαγές στην πολιτική ζωή του τόπου.

και η κοινή λογική

Οι πονηροί, όμως, λαϊκιστές επειδή, ακόμη και στην Ελλάδα, όπου η συνενοχή με την εξουσία έχει καταστεί παράδοση, αργά ή γρήγορα διαμορφώνονται αντιρρήσεις και αμφισβήτησεις, έκαναν ένα βήμα παραπέρα. Αντικατέστησαν τη μαρξιστικής προέλευσης έννοια λαός με την ακόμα πιο απροσδιόριστη έννοια κόσμος. Ο «κόσμος» στην επικοινωνιακή μας δημοκρατία διεκδικεί και κάποια αναφορά σε μια αντικειμενική πράγματικότητα: στα ευρήματα των δημοσκοπήσεων, που τακτικά δημοσιεύονται στον Τύπο.

Είναι καταπληκτική η ευχέρεια, που δημιουργείται, κυρίως από τα τηλεοπτικά προγράμματα, προεξόφλησης των τάσεων της κοινής γνώμης. Σήμερα είναι ιεροσυλία η αμφισβήτηση των αποτελεσμάτων μιας δημοσκόπησης που έκανε κάποιος, κάποτε για λογαριασμό κάποιου και δεν αμφισβήθηκε την κρίσιμη σπιγμή της δημοσιοποίησης. Κατά τρόπο εντελώς αντιφατικό και ανακόλουθο η κοινή γνώμη εμφανίζεται αιχμάλωτη των λαϊκιστών και ιδίως των πιο ολοκληρωτικών τάσεων, που υφίστανται στην κυβέρνηση και στο

κυβερνών κόμμα. 70%, 80% και 90% είναι τα απίστευτα ποσοστά αποδοχής των κατά τα άλλα αμφιλεγόμενων, εξαιρετικά σύνθετων και δυσνόητων, μερικές φορές, δεδομένων του νέου Μνημονίου (προγράμματος), που θα αξιολογηθεί σε μερικούς μήνες από τους εκπροσώπους της τρόικας (των τριών θεσμών). Για τον τρόπο που έχει τεθεί η ερώτηση και τα κριτήρια συγκρότησης του δείγματος, λίγο-πολύ όλοι πλέουμε στα σκοτεινά νερά της σύγχυσης και της άγνοιας.

Τίποτα δεν είναι πιο επώδυνο από την απότομη πτώση. Όσο κανείς ανεβαίνει, στηριζόμενος σε απλοποίησεις, κακοποιήσεις εννοιών και χειραγώγησης της κοινής γνώμης, τόσο πιο δυσθεώρητο είναι το μέγεθος της απαξίωσης που δημιουργεί η απώλεια της λαϊκής εμπιστοσύνης.

Οταν διαλυθούν οι τεχνητοί ατμοί της επικοινωνιακής σκοτοδίνης, «λαός», «κόσμος» και τελικά το εκλογικό σώμα θα επιστρέψουν στην κοινή λογική. Οι μαθητευόμενοι μάγοι του εθνικοσοσιαλισμού θα εξαφανιστούν στην άβυσσο από την οποία προέκυψαν.